

Yttrande

Dnr: KFKS 2021/743

Ju2021/02458

Justitiedepartementet

Yttrande över Snabbare lagföring – Ett snabbförfarande i brottmål (SOU 2021:46)

Nacka kommun har erbjudits inkomma med synpunkter över rubricerad remiss och lämnar härmed nedan synpunkter.

Inledningsvis framhåller Nacka kommun att förslagen i betänkandet är positiva och att de ligger i linje med kommunens övergripande arbete för att ge Nackaborna trygghet och säkerhet i sin vardag. Nacka kommun jobbar mycket aktivt med att skapa trygghet och säkerhet, och då inte minsta för barn och unga. Många insatser görs på det förebyggande området och när brott begås av unga och unga vuxna. I detta arbete samarbetar kommunens olika delar med polis, myndigheter, företagare samt civilsamhället. Att som utredningen föreslår ha en snabbare lagföring av unga och unga vuxna skulle stärka helheten i det brottsförebyggande arbetet. Att unga som begår brott lagförs snabbare är inte bara till gagn för den som begått brottet, men har även ett signalvärde för den svans av unga som finns kring unga kriminella.

Nacka kommun anser att det är positivt att utredningen föreslår en utökad samverkan med bland annat Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och domstolarna på polisområdesnivå. Ett samarbete som inbegriper hela rättskedjan ger goda förutsättningar för såväl involverade myndigheter som den enskilde. Det stärker även det brottsförebyggande arbetet.

Socialtjänsten i Nacka kommun prioriterar att delta i vid förhör gällande unga lagöverträdare. Framförallt deltar socialtjänsten i de förhör som sker i enligt 31 § lagen (1946:167) om särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare samt förhör där den unge är under 18 år och är misstänkt för ett grovt brott. Deltagandet bedöms som viktigt bland annat utifrån att den information som framkommer under ett förhör är svår för socialtjänsten att annars få del av. Informationen är därtill ofta av vikt för socialtjänstens fortsatta arbete med den unga lagöverträdaren. Det ska noteras att socialtjänstens deltagande i förhör ibland försvåras av det faktum att underrättelserna om förhör från

polisen ofta inkommer till socialtjänsten i nära anslutning till förhöret. Det innebär att socialtjänsten ofta måste göra en snabb resursomfördelning vilket inte alltid är möjligt. I och med pågående pandemi har även möjligheterna att närvara på polisförhör varit liten. Dels för att både polis och socialtjänst minimerat deltagare/deltagande i fysiska möten, men även för att alternativa lösningar såsom digitala möten eller närvaro via telefon, inte erbjudits i kallelserna till förhören. Det är därför av stor vikt att deltagare vid förhören, däribland socialtjänsten, erbjuds digitala lösningar som är säkra och effektiva så att socialtjänsten ska kunna delta på så många förhör som möjligt. Fasta och förplanerade förhörsdagar omnämns i betänkandet som ett sätt att åstadkomma detta inom den befintliga försöksverksamheten. Nacka kommun anser att nämnda förfarande tillsammans med digitala lösningar är prioriterat och måste tillhandahållas för att underlätta för inblandade parter.

Ett utvidgande och på sikt permanentande av snabbförfarande för unga lagöverträdare bedöms få positiva konsekvenser för unga lagöverträdare om det innebär att polisens- och rättsväsendets arbete effektiviseras, handläggningstiderna minskas och därmed tiden från att brottet begås till att den unge lagförs. Det är även positivt ur ett barnrättsperspektiv om samverkan mellan polis, socialtjänst och rättsväsende förbättras då det kan ha preventiva effekter på för unga.

Mats Gerdau
Ordförande
Kommunstyrelsen

Victor Kilén
Stadsdirektör
Nacka kommun

27 september 2021

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 305

KFKS 2021/743

Remiss – Snabbare lagföring, ett snabbförfarande i brottmål (SOU 2021:46)

Yttrande över betänkande till Justitiedepartementet

Beslut

Kommunstyrelsen antar förslag på yttrande över betänkandet i enlighet med bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 1 september 2021.

Ärende

Snabbförfarande i brottmål och snabbare lagföring bygger på tre delar; arbets sätt, regelverk och samverkan. Försöksverksamhet har genomförts i tre polisområden i Stockholm sedan 2018. Arbets sättet innebär att polisen i samband med ett brott genomför långtgående utredningsåtgärder till exempel förhör med den misstänkte och andra personer. Polispersonal får stöd per telefon av en jourhavande förundersökningsledare. Med snabbförfarandet bedöms det gå snabbare att utreda och lagföra enklare brott som trafikbrott, tillgreppsbrott och narkotikabrott. Samverkan har skett på lokal och nationell nivå mellan polis, åklagare och domstol samt andra relevanta myndigheter. Utredaren föreslår även andra åtgärder för en snabbare lagföring av brott. Utredningen föreslår att ett permanent snabbförfarande ska införas i hela landet 2023.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 14 september 2021, §136
Tjänsteskrivelse från stadsledningskontoret och juridik- och kanslistaben, daterad den 1 september 2021

Bilaga 1 Utdrag ur SOU 2021:46; Sammanfattningen

Bilaga 2 Förslag på yttrande

Yrkanden

Tomas Ottosson (V) yrkade om följande ändring:

Ändringsyrkande i remissvaret andra stycket sista meningen från-” Att unga som begår brott lagförs snabbare är inte bara till gagn för den som begått brottet, men har även ett signalvärde för den svans av unga som finns kring unga kriminella.”

Till- Att unga som begår brott lagförs snabbare är inte bara till gagn för den som begår brottet, men har även ett signalvärde för vänner och bekanta som finns runt den personen begått brottet.

I yrkandet instämde Sidney Holm (MP), Mikael Carlsson (NL) och Khashayar Farmanbar (S).

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

27 september 2021

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

I yrkandet instämde Esa Örmä (SD).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut. Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna.

”Lagförslaget lyfter upp flera viktiga frågor för att öka trygghetsarbetet. Vid sidan av polisen som senaste åren har fått historiskt stora tillskott för att öka sin verksamhet, är arbetet med lagstiftningen en viktig fråga för staten.

Det är väl värt att påpeka att statens arbete med att stoppa brottslighet måste få backas upp av kommunernas långsiktiga förebyggande arbete för att stoppa tillflödet av fler som lockas till brottets bana. Under de senaste decennierna har Nacka kommun tyvärr avvecklat fältassistenter, minskade resurser till ungdomsverksamheten per capita, genomfört besparingar och nedskärningar inom socialtjänsten, och det långsiktiga trygghetsarbetet har utvecklats i långsammare takt än invånartalet utvecklats. Det är en trend som behöver vändas inte bara i Nacka, utan i de flesta av kommuner som har till uppgift att stoppa nyrekryteringen till kriminella gäng.”

Esa Örmä lät anteckna följande till protokollet för Sverigedemokraterna.

”Sverigedemokraterna stöder helt yttrandet som kommer till uttryck i bilaga 2. Alla möjligheter till kollaboration mellan sociala och rättsvårdande myndigheter är i princip bra, även på sidan av behovet av ett snabbare och effektivare fungerande rättsväsende.”

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet.

”Vänsterpartiet yrkade på en ändring i remissvaret som uteslöt orden ”svans av unga som finns runt unga kriminella”. Remissvaret gäller snabbförfarande i brottmål av enklare brott och de brotten görs av många olika människor i olika åldrar och tonen i svaret är enligt mig inte korrekt. Det olyckliga ordvalet andas ett synsätt av att kriminalitet är ett aktivt och positivt val för den unge som begår brott. Vänsterpartiets syn är att det är samhällets nederlag när unga hamnar i brottslighet. Att begå brott tror jag aldrig är ett val någon vill göra utan är en effekt av utanförskap och bristande tilltro till sina framtidsutsikter. Att kunna ta del av det gemensamma samhällskontrakt och vara inkluderad är viktigt, och det är avgörande för att de som blir dömda för brott inte ytterligare stigmatiseras till att komma längre ut från det gemensamma samhällslivet.

Ändringsyrkande i andra stycket sista meningen till- Att unga som begår brott lagförs snabbare är inte bara till gagn för den som begår brottet, men har även ett signalvärde för vänner och bekanta som finns runt den personen som begått brottet.”

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

27 september 2021

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

”Nackalistan är i grunden positiva till detta och kan se stora fördelar med att snabba upp lagföringen för en del brott. Vi vill dock påpeka en del saker som är viktiga i sammanhanget. För att överhuvudtaget kunna lagföra någon så måste det finnas polis som kan agera på plats, vi tycker därför att högsta prioritet för polismyndigheten borde vara att öka antalet poliser i kommunen för att dels kunna upptäcka brott men även kunna arbeta förebyggande mot brott. Det är också viktigt att allmänheten i Nacka känner ett förtroende när något händer och man ringer till polisen att någon kommer. Vi tycker också att det är viktigt att Socialtjänsten och polisen lyckas få till ett bättre samarbete.

I förslaget föreslås också att nya brottstyper som våld och hot mot tjänsteman ska inkluderas i snabbförfarandet från 2023. Samtidigt så skriver man i texten ”Arbets sättet innebär att det går snabbt att utreda och lagföra enklare brott”. Nackalistan vill vara tydlig med att vi aldrig kommer att kategorisera våld eller hot mot tjänstemän som enklare brott! Som arbetsgivare för flera tjänstemän som utsatts för hot och våld under de senaste åren så är det orimligt att detta ska vara polismyndighetens syn, dessa brott är något som inte bara förändrat livet för anställda utan som också är ett hot emot vår demokrati och vi tycker verkligen att detta inte skall klassificeras som enklare brott.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande